Ч. 203 (14.100). Львів, пятниця 2. серпня 1935. Porto opłacone ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504-060. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 доляр, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Перед Луговим Ювилейним Святом.

КОМУНІКАТ ГОЛОВНОЇ СТАРШИНИ.

Ці учасники Луг. Свята, що прибуватимуть до Львова в суботу 3. серпня ц. р. вечірними або нічними потягами, найдуть нічліги в двох школах „Рідної Школи", а саме при вул. Супінського 21. і Городецькій 95. Після приїзду до Львова треба негайно зголоситися в канцелярії Великого Лугу (Коперника 5.), відкіля дижурні розводитимуть гостей на нічліги.

Вирішна сесія Ради Ліґи.

ВІЙНА ЧИ МИР?

НАСТРОЇ В АБІСИНІЇ.

ЛЬОНДОН, 1. 8. ПАТ. Спеціяльний кореспондент агенції Райтера повідомляє зі столиці Абісинії Аддіс-Абеби, що більш як міліон абісинців інтенсивно приготовляється до війни. Навіть 10-літні хлопці вчаться орудувати зброєю. Італійські громадяни поквапно втікають з Абісинії. В Аддіс-Абебі залишилась тільки одна італійка. Відмову італійського посла в Аддіс-Абебі Вінчія взяти участь у святі роковин уродин цісаря. широкі кола вважають невибачною образою. Деякі радять навіть порвати з Італією дипльоматичні звязки через поведінку посла Вінчія. В Аддіс-Абебі не знають, що наміряє Ліґа Націй та які є пляни европейських великодержав. Один вищий урядовець заявив кореспондентові, що абісинці не вірять щоб Італія на них напала. Розуміємо, сказав, що обставини є проти нас. Однак, здається, що Мусоліні пішов за далеко, щоб тепер міг відступити. В краю всі знають, що цісар хоче мира, коли тільки можна буде його добути з честю.

ТАЙНІ НАРАДИ В ЖЕНЕВІ.

ЖЕНЕВА, 1. 8. ПАТ. Вчорашне засідання пройшло на численних конференціях і розмовах делеґатів на 87-у надзвичайну сесію Ради Ліґи Націй, присвячену італійсько-абісинському спорові.

Вранці мін. Лявaль мав довшу нараду з італійським делеґатом бароном Альойзієм, потім прийняв еспанського делеґата Льопеса Олівіяна. Водночас анґлійський делеґат мін. Іден прийняв абісинського делеґата Гаваріяту, потім мав конференцію з бар. Альойзієм. Вполудне мін. Іден зїв снідання з ґенеральним секретарем Ліґи Націй Авенолем... Абісинського делеґата прийняли теж ґен. секретар Авеноль, потім предсідник Ради Ліґи, Літвінов.

Тайні конференції велися теж пополудні.

В год. 17. зібралася на засідання довірочна Рада Ліґи Націй.

ПРАЦЯ РАДИ ЛІҐИ.

ЖЕНЕВА, 1. 8. ПАТ. 87-ма надзвичайна сесія Ради Ліґи Націй зачалася довірочним засіданням під проводом Літвінова, який запросив до нарад абісинського делеґата проф. Єзе та повідомив членів Ради про порядок нарад.

Потім промовляв італійський делеґат барон Альойзі. Він ствердив, що праці примирно-арбітражової комісії передбачені італійсько-абісинським договором з 1928 р. не дали висліду з причини становища Абісинії. Абісинські повновласники домагалися, щоб поширити компетенції комісії на кордонні справи. Водночас бар. Альойзі підкреслював вагу інциденту в Уаль-Уаль та домагався, щоб скоро відновити праці примирно-арбітражової комісії.

Зовсім інакше представив справу абісинський делеґат проф. Єзе, приписуючи вину за припинення праць комісії Італії.

Після промови анґлійського делеґата мін. Ідена, що поставив питання, які справи є предметом дискусії на Раді, заговорив французький делеґат мін. Лявaль. Він ствердив, що дотеперішні праці примирно-арбітражової комісії не дали вислідів, висловив думку, що з огляду на засадничу ріжницю поглядів між становищами італійського й абісинського делеґата, уважає, що покищо дискусія є недоцільна. Тимто мін. Лявaль запропонував, щоб Раду Ліґи скликати на нині 5. год. поп. В міжчасі поодинокі делеґації, головно найбільш зацікавлені французька й анґлійська, шукатимуть формули, яка дозволилаб закінчити теперішню сесію Ради Ліґи Націй. Внесок мін. Лявaля загально підтримали. Всеж барон Альойзі застерігся, що не зможе дискутувати над цілістю італійсько-абісинських відносин, а абісинський делеґат підкреслив, що поза інцидентом в Уаль Уаль існує засадниче відношення Італії до Абісинії, яке тепер виключає порозуміння. Тому Ліґа Націй не може обмежитись тільки до розсліду цього кордонного інциденту.

На внесок мін. Лявaля згодився теж мін. Іден, але застеріг для Ліґи Націй право розсліду цілости італійсько-абісинського конфлікту. Таку саму думку висловив предсідник Ради Літвінов. Потім Рада Ліґи прийняла пропозицію мін. Лявaля й засідання замкнули.

Безпосередньо по першім довірочнім засіданні Ради Ліґи зачалися наради, в яких беруть участь мін. Лявaль, мін. Іден і ком. Літвінов.

ПРОЄКТ РЕЗОЛЮЦІЇ РАДИ.

ЛЬОНДОН, 1. 8. ПАТ. Райтер повідомляє з Женеви: На нараді Лявaля з Іденом і Літвіновом не прийшло до порозуміння, але випрацювали проєкт провізоричного порозуміння, який піддадуть увечір дискусії. Устійнений проєкт договору предложать делеґатам Італії й Абісинії та заінтересованих урядів.

ПАРИЖ, 1. 8. ПАТ. Авас повідомляє з Женеви: Лявaль, Іден і Авеноль випрацювали передвступний проєкт резолюції, що є тепер підставою розмов. Думають, що формула випрацьована Лявaлем, Іденом і Авенолем хоче усунути з теперішньої сесії Ради таку дискусію, що зійшла би на інші теми.

Випрацьований проєкт формули складається з 4 точок. Перша з них поручає відновити процедуру примирення, друга зобовязує, щоб не зачинати в часі примирення війни, третя говорить про призначення пятого арбітра. Точка четверта містить заяву, що сиґнатарі договору з 1906 р. допоможуть наладнати справи.

ЖЕНЕВА, 1. 8. ПАТ. Міністр Іден і премієр Лявaль узгіднили текст проєкту резолюції, який Лявaль передав в год. 23.30 Альойзієві, щоб негайно переслав його до Риму. Якщо переговори до нічого не довели би, проєкт пропонує меньш-більш дату 25. серпня, щоб обговорити цілість питання.

ЖЕНЕВА, 1. 8. ПАТ. Потверджуються тут поголоски, що мін. Іден прийняв в загальних обрисах проєкт резолюції французької делеґації, але італійська сторона зголошує поважні застереження до того проєкту, головно до анґлійських поправок. Рим не дав іще дефінітивної відповіді. Але здається, що Мусоліні не зможе прийняти в такім виді цих пропозицій.

Головні італійські застереження відносяться до тієї частини резолюції, що говорить про те, що на випадок неуспіху переговорів Франції, Анґлії й Італії, Рада Ліґи Націй займеться цілістю італійсько-абісинських взаємин.

Ця вістка викликала песимізм у кулюарах Ліґи.

У Женеві рятують мир.

Львів, 1. серпня 1935.

Від середи Рада Ліґи Націй зібралась у Женеві, щоб попробувати, чи не вдасться їй запобігти італійсько-абісинській війні. У травні рішила вона зібратись у цій справі щойно 15. серпня, щоб до цього часу прояснилась ситуація. Дипльомати, що памятають ріжні міжнародні конфлікти, знають, що неодин конфлікт найкраще розвязав — час. Дарма, що европейська преса гуде від звісток про нову війну, члени Ліґи Націй мають час: як довго в Абісинії йдуть дощі, себто до вересня — війна і так неможлива.

Італія кілька разів погрожувала, що виступить з Ліґи, коли Ліґа буде вмішуватися в її конфлікт з Абісинією. Всі памятають поведінку Японії, яка вдарила дверми за „Вільсонівському Ке" в Женеві, коли рішила, що війна з Китаєм для неї неминуча. Від цього гуку дверей захитався тоді сильно авторитет Ліґи і вона мусіла поневолі бути обережніша при другій такій нагоді. Ще й членів у ній забракне!

Дипльоматичні наради у Женеві приспішив вплив Анґлії. Анґлія звязана з Абісинією найсильнішими інтересами. На просторі 2000 миль британська територія межує з абісинською і багато тисяч анґлійських громадян (арабів, індійців, сомалійців) живе в Абісинії; справа реґуляції вод з озера Тана і Блакитного Нілю тісно звязана з наводненням Судану — і вона лягла в основу анґльо-абісинського договору з 1925. р. Договір цей, означивши анґльо-абісинські кордони, задовольнив Анґлію так, що вона і не гадає поширювати далі своєї території коштом Абісинії. Тимчасом Італія та Франція мають з Абісинією договори у справі кордонів іще в 1908. р. — не диво, що після европейської війни ці апетити могли зрости в Італії, яка мріє про геґемонію на Середземному Морі.

Анґлія, як звичайно, займає становище глядача, що придивляється силам обох сторін і не радить ніодній занадто вірити в ці сили. Вона боронить ролі Ліґи Націй як посередника у воєнних конфліктах і нерадо похоронила би авторитет цієї установи. Найбільше боронить Анґлія спокою в західній Африці, лякаючись, що розбурхана там пожежа може відбитись дуже погано на тій рівновазі, яку вона втримує у далеких кольоніях. Війна в Абісинії може мати непередбачливі наслідки хочби тому, що абісинці не лякаються так дуже літаків, далекосяжних стрілен і газів, як европейські держави. Адже в Абісинії нема міст, які можна би руйнувати, нема культурних памятників, якими так дорожить нарід, коли починає війну і навіть люди не потребують там ховатись по домах і твердинях.

Італію осмілює до війни ще спроба з 1906. р., коли Анґлія, Італія та Франція пробували спільно поділитись інтересами своїх впливів в Абісинії і тодішній цісар Менелік сам дав на це свою згоду. Анґлія має надію, що може тепер знову вдасться дійти до такого порозуміння. Навіть якби вплив Ліґи Націй був невеличкий, Рада Ліґи хоче використати його, щоб не ширити недовіря до себе, мовляв: кожна держава робить

те, що їй до вподоби і Ліґа Націй приглядається безсильно актам насильства, проти яких недавно протестувала.

Женевські наради приспішені, але ніхто не знає, як довго вони затягнуться. Можливе, що якнайдовше, бо в таких випадках щораз-то нові наради сприяють мирові, ослаблюючи воєнний запал ворожих сторін. Якби европейські держави дійшли до порозуміння щодо спільної акції в Абісинії, то тимсамим війна буде зліквідована. Та відомо ,які суперечні інтереси має Анґлія й Італія на морі і в кольоніях. З цими інтересами звязаний не тільки престіж двох великих держав, але й сила впливу на европейську політику.

У Женеві рятують мир як єдиний інтерес, який можуть нині зробити держави при помочі Ліґи Націй.

ЖІНОЦТВО І ВИБОРИ.

Дня 29. липня ц. р. відбулося засідання Головного Виділу Центрального Українського Жіночого Товариства Союз Українок для вибору делеґаток до окружних зборів пятьох виборчих округ, в яких Союзові Українок признано право висилання делеґаток. Проводила засіданням голова С. У. п. Мілена Рудницька. Головний Виділ вибрав делеґатками такі пані: виборча округа ч. 70 (Львів) І. заст. голови С. У. *п. Олена Шепарович;* виборча округа ч. 74. (Перемишль): *п. Емілія Зятикова.* голова Філії С. У. в Перемишлі, *п. Ірена Бачинська,* секретарка Філії С. У. в Перемишлі і *п. Ярослава Фільцова,* член Виділу Філії С. У. в Яворові; виборча округа ч. 75. (Дрогобич): *п. Стефанія Левицька,* голова Філії С. У. в Дрогобичі і *п. Наталія Кулицька,* член Кружка С. У. в Бориславі; виборча округа ч. 66 (Станиславів): *п. Амалія Рублева,* голова Філії С. У. в Станиславові, *п. Ольга Рубчакова,* член Виділу Філії С. У. в Станиславові і *п. Ольга Терлилякова.* голова Кружка С. У. .в Крилосі коло Галича; виборча округа ч. 67. (Коломия): *п. Елеонора Гонтова* і *п. Емілія Левицька,* член Філії С. У. в Коломиї, і *п. Анна Грабовецька,* голова Кружка С. У. Слобідка Лісна коло Коломиї.

Після вибору делеґаток відбулося друге засідання Головного Виділу, на якому, як зачуваємо, вирішено інструкції для вибраних делеґаток та всі інші виборчі справи, вокрема поставу українського жіноцтва в майбутніх виборах.

—o—

Приязнь Абісинії і Швеції.

ПАРИЖ, 1. 8. ПАТ. Авас повідомляє з Аддіс-Абеби, що нині підпишуть там торговельний договір та договір приязни між Швецією й Абісинією.

РИМ, 1. 8. ПАТ. Вірджініо Ґайда у передовиці нападає на Швецію за поміч, яку вона дала Абісинії. Публіцист згадує призвіще ґенерала шведської армії Вірґіна, головного військового дорадника абісинського цісаря. Ґайда намагається доказати, що поміч Швеції для Абісинії має свою практичну сторону, бо приносить користи шведському експортові.

РИМ, 1. 8. ПАТ. „Тевере“ з 31. липня повідомляє з Аддіс-Абеби, що незабаром має туди прилетіти 12 американських летунів, що добровольцями вступили до абісинської армії.

АДДІС-АБЕБА, 1. 8. ПАТ. Вчора рано кружляла тут поголоска, що на кордон Еритреї вислали два літаки наслідком якогось нового інциденту, але офіційно вістки заперечили.

АДДІС-АБЕБА. 1. 8. ПАТ. Абісинський патріярх звернувся телеграфічно з зазивом до Ліґи Націй, щоб мирно вирішила італійсько-абісинський спір.

„БЕЗ ЖЕНЕВИ АБО ПРОТИ ЖЕНЕВИ“.

ЛЬОНДОН, 1. 8. ПАТ. Райтер повідомляє з Риму: В „Пополо д' Італія“ появилася стаття, яку приписують Мусолінієві, де між ін. говориться: „Рим думає, що італійсько-абісинська проблема допускає тільки одну розвязку з Женевою, без Женеви або проти Женеви. Є два невідпорні арґументи, щоб заперестати полеміку: треба знати суттєві потреби італійського народу й питання воєнної безпеки Італії у Східній Африці. Це останнє є вирішне“.

—o—

Випадок прем. Цальдаріса.

АТЕНИ, 1. 8. ПАТ. Авто премієра Цальдаріса зударилося вчора з тяґаровим автом, причім премієра легко поранило. Здоровля прем. Цальдаріса зовсім добре, так, що визначеного на четвер виїзду премієра на лікування до Німеччини не відложили.

З української преси.

Як працювала У. П. Р. за час 1930-1935 рр.

У „Свободі“ (ч. 29. з 4. ц. м.) находимо на повищу тему статтю б. посла Дмитра Великановича. В ній читаємо про працю УПР на краєвому й закордонному терені отсе:

Наш соймовий і сенатський клюб мав 18 людей. Щоб ці люди могли всеціло обслужити край, це переходило їхні фізичні можливости. Було тяжко скоординувати всі посольські сили тимбільше, що багато повітових орґанізацій виробило в себе переконання, що як ми вибрали посла, то вже можна в повіті спокійно закласти руки та не виявляти ніякої орґанізаційно-політичної активности: все те має зробит посол. Так думали не лиш поодинокі Повітові Комітети, але й громади — подинокі села. Таке міркування довело декуди до поважного заломання політичної орґанізації і, що так скажу, до притуплення політичної думки.

Без ініціятиви політичних чинників на місцях той малий гурт наших членів УПР, який ми мали у минулому пятилітті, не міг обслужити всеціло всіх наших громад. Це не могло статися тимбільше, що кількох наших людей, зокрема членів президії, мусіли пересиджувати в центрах, — себто у Варшаві й у Львові, та виконувати багато чергових справ і лиш не більше як 8 осіб могло відбувати поїздки. Всеж таки мушу ствердити, що не знаю випадку, щоб, коли вимагало на провінції появи посла, хтонебудь з нас не прибув. На всі збори чи якінебудь поважніші імпрези наш представник все являвся там, де його взивали.

Праця послів у краю йшла у таких напрямках: 1) звязок з громадянством, 2) збірка матеріялів. 3) інтервенція в офіціяльних чинників.

Звязок з громадянством полягав на тому, що посол даної округи — своєї або й іншої — являвся на сходинах і реферував про події в краю, парляменті чи за кордоном, вислухував опінії наших громадян з місць, інформувався про ріжні справи адміністраційної, господарської чи освітньої натури та давав поради. Рівночасно збирав матеріяли про зловживання, а відтак у ріжній формі, безпосередньо. особисто, чи письменно, інтервеніював у властей на місцях чи в центрі. Як це відбувалося практично, не буду описувати тому, що це справи загально відомі. Як секретар клюбу мав я нагоду бачити ту масу кореспонденції, яку одержували наші члени і її полагоджували. Не маю тої фальшивої амбіції, щоби стверджувати успіхи наших заходів, але всеж таки не дасться заперечити. що багато зробили наші представники того, чого не могли би зробити, не маючи характеру представника.

Посли в своїй праці мали на меті не тільки справи політичної натури; змістом їх праці в краю були справи господарські, освітні, суспільної опіки, самоуправні і т. д. Вкінці — мали вони богато клопотів з допомогами фінансової натури.

Наше громадянство бідне, а ще у даному випадку не переконане, що на політичні цілі є потрібні великі фонди. Знаємо. що держави та й поодинокі заможні громадяни інших народів вкладають величезні суми на орґанізаційно-політичні справи. Потрібні гроші на удержання людей в політичних орґанізаціях, на політичну пресу чи літературу та на пропаґанду. Гроші на потреби політичної праці складають свідомі одиниці, орґанізації, держави в тому зрозумінні, що без політичної праці не можна думати про розвиток держави чи установи, а тимбільше про здійснення великих цілей поневолених народів. Ми на ті цілі від громадянства одержували мінімальні засоби. Головну частину фондів на ті потреби давали наші посли й сенатори, так, що неодному з них, як уповажнений скарбник, я виплачував нераз 45 прц., отже менше як половину платні, яку повинен був одержувати титулом дієт. Наше громадянство зрозуміє вартість жертвенности наших послів і сенаторів, коли відслоню рубець одної нашої господарсько-фінансової тайни і подам до прилюдного відома, що на ріжні цілі складали вони через саму касу клюбу річно понад 75.000 зол., що дає за час пяти літ суму 375.000 зол. (триста сімдесять пять тисяч). Ця цифра говорить сама за себе.

Ще кілька слів про пропаґанду в світі. Всі народи стараються про те, щоб їх світ знав, стараються про звязки. держави договорюються одна з одною, творять міжнародні союзи. Коли державні народи привязують величезну вагу до закордонних звязків, то оскільки більше мусять шукати приятелів за кордоном народи, позбавлені власної держави! Історичні факти переконують нас про вагу закордонної опінії; пригадаємо лиш події світової війни 1914—18 року та творення нових держав перед 17 літами.

Крім власної сили і зорґанізованости нам також конечна опінія інших народів, які в потребі могли би сказати про нас своє добре слово. Маючи це на приміті, УПР старалася використати всі можливости, щоб українське імя здобуло собі рівне право між іншими народами і — що важніше — ми шукали звязків між людьми, які зрозуміли б наше важке положення та прийшли нам хочби морально в допомогу. Відомою є велика акція, яку розвела наша партія спільно з членами УПР в справі голоду на Великій Україні. Заходи членів УПР увінчалися поважними успіхами в тому, що про долю українського народу заговорили такі великі люди, як віденський кардинал Інніцер, президент Швайцарії, міністри Норвеґії, Анґлії, Німеччини, Конґрес Національних Меншин та Ліґа Націй. Відомо, що зпоміж кількасот петицій про важкі події на наших землях у 1930 році Ліґа Націй розглядала тільки ту, яку підписали члени УПР. Наша президія користала зі всіх нагод, щоб розпропаґовувати за кордоном справу положення українського народу у ріжних державах та вставлялася за справу у світових керманичів, як це мало місце нпр. у той час, коли большевики старалися за признання себе у держав (відома наша телеграма до президента Рузвельта) і т. п. Коротко кажучи — Українська Парляментарна Репрезентація не змарнувала та не завела довіря українського громадянства.

„Завіщання, яке багато говорить...“

Під цим наголовком читаємо в найновішому числі „Торговлі і Промислу“ (ч. 15. з 1. ц. м.) такі уваги:

У Львові помер бриґадир Мончинський, який зорґанізував збройний виступ поляків після заняття Львова українцями в р. 1918. У завіщанні що його він залишив, записав своє майно на публичні цілі, сплачуючи в той спосіб свому народові довг, яким уважав 10-літню стипендію в часах своїх студій. І так усе рухоме і невеличку частину нерухомого майна у Вербові, бережанського повіту, призначив він на місцевий костел, а решту нерухомого майна (44 і пів морга і будинки) записав на стипендіяльну фондацію для учнів торговельних і промислових (технічних) шкіл, або для ремісничих термінаторів, які вчаться у львівських школах, чи у львівських майстрів.

„У фундаційному акті — читаємо дослівно в завіщанні — мають міститись ось-такі постанови' „**Постійне помножування кількости польських купців і ремісників,** які булиб фахово і науково відповідно підготовані і своєю ретельною, пильною та чесною працею **збільшували польськість Львова і Червенської Землі.**

Дальшим завданням фундації є **заохочувати потомків тих станів, які сторонять від тих важних для багатства і сили Народу професій** (себто купецтва і ремесла!), **щоби брались за цю похвальну** (хлюбну) **працю.**

Останнім врешті завданням її є: **творити нові варстати праці для польських купців і ремісників у Львові** шляхом уділювання достаточної помочі на відчинювання крамниць чи споруджування варстатів праці“...

Коли усвідомимо собі те, що Мончинський з професії ґімназійний учитель і що він з торговлею чи з ремеслом ніколи не мав нічого спільного, тоді це завіщання багато, дуже багато нам скаже. Покійний знав, що запевнило йому військовий успіх. Купці. ремісники і промисловці, коротко міщанство, творять основне ядро кожного міста. Воно зберігає національний характер міста! Крім того він розумів, що це є професії, які творять багатство і силу народу.

Про це і нам треба добре тямити та старатись, щоби зростав наш середній стан по містах, щоб постійно помножувались кадри українських купців, ремісників і промисловців. Д-р Яків Турин у Вільні, що уфундував ремісничу бурсу у Тернополі — це людина, що великим серцем відчула подібно як Мончинський, найбільшу потребу свого народу. Таких світлих одиниць нам **треба якнайбільше!**

„Ленінсько-сталінська національна політика“.

Одною зі засад „ленінсько-сталінської національної політики“ є на Україні якнайбільше насаджувати і підтримувати чужі національні первні для послаблення одностайного українського фронту. Зі статті „спеца“ московського центру для справ національностей на Україні, Ю. Войцехівського (поляк!) у „Вістях“ з 30. червня виймаємо отсі цікаві дані:

На території УССР, поруч із заснуванням Автономної Молдавської Соціялістичної Радянської Республики, утворено 26 національних районів, з них: 9 російських, 8 німецьких, 3 еврейських, 3 болгарських, 2 грецьких, 1 польський і 1076 національних сільських рад...

Шкільну сітку УССР з викладом у мовах національних меншин характеризують такі дані: жидівських шкіл — 468, що охоплюють 80.827 учнів; німецьких — 627 з охопленням 60.169 учнів; польських — 238, що охоплюють більше як 32.000 учнів; молдавських — 186 з охопленням 29.881 учнів; болгарських — 54 з охопленням 11.519 учнів; грецьких — 35 з охопленням 7.221 учнів; чеських — 20, татарських — 8, вірменських — 6. Крім того на Україні є школи, де виклади ведуться білоруською, лотишською, кирґіською, туркменською, казакською, узбекською, шведською й асирійською мовою. (Чому не згадані московські? — прим. Ред.)...

Є на Україні 6 державних театрів для національних меншин, з яких у Києві 3 та в Одесі 3. Крім того один пересувний колгоспний театр у Дніпропетровську... В УССР видається 9 центральних та більше як 40 обласних і районних ґазет у мовах нацменшин, при чому наклад багатьох з них перевищає 10 тисяч примірників. Взагалі вся книжкова продукція у мовах нацменшин за останні роки в УССР складає 1678 назв — 8025 друкованих аркушів“.

„Вісті“ з 3. липня приносять книжкові новини у мовах нацменшин. По болгарськи видано кілька книжок про Дімітрова (Слава Герою“, „Симфонія героїзму“), по жидівськи 6 літературних творів.

Большевицьке піклування меншинами на Україні може їм позискати жидів чи поляків, зате всі інші національности стоять на спільному протимосковському фронті з Україною.

Напад бандитів на поїзд.

ШАНГАЙ, 1. 8. ПАТ. З Харбіна повідомляють, що на поїзд на східно-азійській лінії напали бандити. Машиніст у час затримітив на шинах динамітовий набій та затримав поїзд. Між бандитами й сторожею поїзду вив'язалася стрілянина. Напасники втікли, двох залізничників важко ранених.

Провірюйте списки до сойму і сенату!

Згідно з виборчим календариком у часі **від 7-го до 14-го серпня** будуть виложені до прилюдного перегляду списки виборців до сойму в бюрах обводових виборчих комісій, а до сенату в льокалях призначених на обводові виборчі збори. Ці льокалі будуть подані до прилюдного відома на місцях. У часі виложення списків виборці, які мають право голосувати до сойму, чи пак до сенату, можуть ці списки переглядати, їх собі відписувати та вносити рекламації на руки предсідника обводової комісії (при соймових рекламаціях), а при сенатських рекламаціях на руки предсідника обводових зборів. Рекламації можна вносити на письмі або устно до протоколу з поданням відповідних доказів.

Взиваємо всіх українських виборців допильнувати того свого права, зокрема взиваємо свідомих громадян, наших мужів довіря і Повітові Народні Комітети, допомогти в цьому нашим виборцям і справу рекламацій як слід афішами, зборами і т. д. спопуляризувати. Згідно з інструкцією ґен. виб. комісаря, оголошеною в дні 30-го липня, подаємо до відома, що ті виборці, які не вспіли досі зареєструвати свого виборчого права до сенату, мають ще змогу це своє право зареклямувати в часі **від 7-го до 14-го серпня**, себто в часі виложення виборчих списків до прилюдного перегляду. Кожний виборець, який ствердить, що його не вписано на листу виборців, повинен негайно своє право зареклямувати, предложити відповідні докази свого права та домагатися вписання до списку виборців. Доходять до нас відомости, що наші інтеліґенти дуже слабо виконали цей свій обовязок у часі, коли влада загальної адміністрації до означеного речинця переводила недавно реєстрацію виборців до сенату. **Тепер є змога це занедбання направити.**

Ще раз пригадуємо, що всі священики, адвокати, лікарі, інжиніри, учителі сер. і нар. державних і приватних шкіл, абсольвенти ліцеальних, фахових і високих шкіл, яких список поданий у „Ділі“ з дня 21-го липня ц. р., мають виборче право до сенату з титулу освіти і повинні, якщо цього досі не зробили, це право від 7-го до 14-го серпня особисто або через знайомих додатково зареєструвати.

Секретаріят УНДО.

Український Етноґрафічний Музей в Америці

В Українській Католицькій Вищій Школі у Стемфорді буде оснований Український Етноґрафічний Музей заходами Преосв. Кир Константина. Коли відбувалася перша матура в тій школі з кінцем червня, епископ Константин договорився із Сестрою Севериною ЧСВВ, щоб вона після свого повороту до рідного краю вибрала типові взірці народнього мистецтва, як убрання, різьби, домашнього промислу і т. п. та частинами висилала в Америку. На початок призначив епископ 500 дол. на ці збірки. Музей буде приміщений у головному будинку школи в долішніх кімнатах.

—o—

Невільнича праця дітей у Совітах.

НЮ ЙОРК, 10. липня (Вл. кор.) У другій статті про свій побут у Совітах перед утечею розповідає Фред Біл про свою втечу до Росії і перенесення його під „владу“ Третього Інтернаціоналу. В третій статті описує примусову працю дітей при збиранні бавовни в Туркестані. З тону писання пізнати обурення Біла. Він пригадує, що саме за те він боровся в Америці, щоб дітей не притягати до праці у збиранні бавовни в полудневих стейтах. А в Совітах він побачив дитячу неволю в імя соціялізму. Ще заки побачив дитячу працю при бавовні, оглянув фабрики шовку в Ташкенті. Там його очам представився жахливий образ. У фабриці приневолено до праці дітей. Вони мусіли своїми винужденілими рученятами занурювати шовк у горячій, майже кипучій воді, щоб дістати „окуни“. Він чув, що так поступали капіталісти в Китаю з дітьми, але за те хоч їм платили. А в Совітах навіть нема що їсти, а про платню нема що говорити. Дітей заманюють до праці в імени розбудови соціяльного ладу. Коли Біл на запит, якби він думав зреформувати таку працю, без обиняків сказав, що треба замкнути фабрику, тоді управителі почали вважати його за провокатора, а дехто за божевільного. Він відчував знущання над дітьми ще тим гірше, що колиб яка дитина взяла щось із добра, при якому працювала, тоді її за це карали, а купити вона не мала за що.

Коли в Туркестані місцеве населення відмовилося збирати бавовну, тоді з великих міст почали надсилати туди робітників. Відкомандирували також і дітей з Ташкенту. Біл пішов разом з дітьми. Їх заохотили з початку музикою, вони машерували цілісінький день під проміннями пустинного сонця і аж під вечір прийшли на своє поле. Вимучені й голодні пішли спати, але вже в год. 5. рано збудила їх трубка до праці. Цілісінький день мусіли вони працювати і вже в першому дні почали падати від виснаження.

ВАСИЛЬ МАКОВСЬКИЙ. 23)

ҐМІНД.

ТАБОР УКРАЇНСЬКИХ ЗБІГЦІВ І ВИСЕЛЕНЦІВ У ЧАСІ СВІТОВОЇ ВІЙНИ 1914—1918.

Спогади зперед 20-ти літ.

Харчунок такого табору серед вередливих примх війни і серед безнастанно змінливої скількости народу в таборі був безперечно ділом інгратним, одначе куди — не простим. Це діло вимагало багато купецького досвіду і проворности, щоби все і на всі химерні несподіванки бути приготовленим і засобленим. Для прикладу досить сказати, що „Харчева консорція“ мусіла кожного часу мати в маґазинах постійно на складі менше-більше: 15.000 кг. солонини і смальцю, 30.000 кг. данського маринованого мяса, 400.000 метричних сотнарів капусти, 300.000 мтр. сотн. фасолі, 250.000 мтр. стн. гороху, 150.000 кґ. рижу, котрого найгіршої сорти вагон коштував тоді 28.000 корон і так далі. Це мінімальні запаси, які все мусіли бути в магазинах, а таборова консорція не була військовою установою і не мала права в потребі — робити для себе реквізиції. Треба вислухати й другу сторону: „Ми мусимо те все мати і не сміємо виправдуватися, що годі — дістати. Нас ніхто не питає, де і як ми харчеві припаси добуваємо і доповнюємо. Ніхто не знає, з якими це нераз труднощами, а то й ризиком получене і кілько ми вже разів упали жертвою несовісних спекулянтів...“ Так говорив голова харчевої консорції Ґроґе на засіданні управи, і йому можна було багато вірити. Це була людина солідна й обовязкова.

В такій непощадній війні, як це було в 1914 році, харчі і муніція — це суттєва умовина як перемоги, так погрому.

Обмеження і дорожнеча засобів прожитку росли з місяця на місяць; що далі — з дня на день. Та не було способу це людям пояснити, що й зрозуміле, бо голод не знає ніяких пояснень. Коли напр. з днем 1. квітня 1915 р. зменшено денну пайку хліба для особи на 200 грамів, треба було похапцем аж послів з Відня спроваджувати, щоб людей утихомирили, таку зняли ворохобню „проти управи“, нацьковані темними духами, що це управа з власної „спонуки“ завела в таборі це обмеження на те, щоб людей розігнати на роботи... Приїхали тоді посли: Лев Бачинський, Лев Левицький і Семака. На зборах, що відбувалися під голим небом, говорив про хлібне обмеження посол Бачинський. Довший час не дали йому взагалі говорити, поки хоч трохи втихомирилося і він міг людям пояснити скрутне хлібне положення в цілій державі та конечність виданих обмежень. Його загукували: „Коли не мають тут чим годувати, то на що нас з дому брали?... Нехай нас пускають домів, ми не хочемо їх хліба, ми дома маємо свій!“...

Як якесь частинне відшкодування за те обмеження хліба старалися наші посли, хоч за яку невеличку святочну поправу харчів для виселенців, з огляду на їх звичаї. Добули по **„одному“** яйцеві на людину у трьох святочних днях. Люди це брали за глум. А одначе цей глум — по одному яйцеві на людину — коштував 1.500 корон денно.

Була ще одна чимала трудність — людей наломити і наклонити вдоволятися такими харчами, які тоді були можливі, а поживні. Напр.: Великим заходам лікарів, себто д-ра Ціпановського, удалося добути, що для дітей визначено кращі, значить: поживніші харчі. Отже вирішено давати їм на сніданок какао з молоком, на обід — зупу варену на костях, або рижову зупу варену на молоці і молочну мамалиґу. Дітям можна пробачити, якщо не хотіли пити какао, бо — діти не навчені цього. Але їх мами не були дітьми. Треба було бути при цьому, яку вони перед будинком управи зробили верескливу бучу за те какао... „Цього би в нас пси не їли....“ — верещали, виливаючи з їдунок какао на землю. Та також треба було тоді бачити терпеливість д-ра Билинського, з якою він, сам до-краю збентежений, більш як дві години спокійно балакав з розлюченими жінками і поучував їх про хосенність какао.

З початку війни, а то й із початком 1915 року, люди ще мали при собі сякий-такий з дому

„Бюлетин Польсько-Український“
про Митрополита Шептицького.

В одному з попередніх чисел „Діла“ згадували ми, що „Бюлетин Польсько-Український“ з 28. м. м. присвятив окрему передовицю ювилеєві митр. гр. А. Шептицького. Стаття ця настільки цікава, що варто приглянутися ближче до її вмісту.

„Бюлетин“ починає свою статтю історичним вступом, заповідаючи згори, що ролю св. Юра і його сучасного єрарха годі зрозуміти тому, хто не знає історії українського національного відродження. Це відродження після низки великих і трагічних подій цілої історії княжої й козацької доби, почалося 1848. р. і почала його знову Церква українського народу, що і в минулому України мала величезне значіння, а хоч змінилися умовини й обряд, вона знову стала двигуном національного життя. Через те св. Юр є не тільки катедральною церквою: це остоя українізму, остільки потужніша, що за стародавніми традиціями св. Юр, його єрархія й нижчий клир ідентифікувалися і обєднались тісно з нар. масами. Нарід найшов опікуна й порадника в Церкві, Церква — міцніші й незломні основи у своїм народі.

„Потомок старого шляхотського роду, — пише далі „Бюлетин“ — пан з панів, що вернувся до прадідної віри й національности й від моменту, коли перейшов поріг монастиря, а небаром опісля поріг палати станиславівського і львівського єпископа й митрополита Галицької Провінції, Митрополит Андрій відразу шукав найближчого контакту зі своїм народом, вичув, зрозумів і перейшов його почування, думки і бажання; ця людина не могла не найти в народі велитенського послуху, вдячности й авторитету. Не могла не добути авторитету людина, що була індивідуальністю такої непересічної міри.

Якщож іде про його індивідуальність, на це зайві словні докази, зайві аргументи, підтримані датами й цифрами, хто бачив Митрополита Шептицького хоч раз у житті й говорив з Ним, не буде сумніватися про його індивідуальність, що попросту притолочує кожного його співбесідника“.

З черги „Бюлетин“ відмічує, що пізнати, ким і чим є Митрополит Шептицький для української культури, — неважко, з огляду на окрему вже в тій царині літературу, а про Нього може сказати теж кожний пересічний інтелігент-українець. Польське громадянство цікавить у цьому огляді діяльности Митрополита політичний момент, бо деякі його „відломи“ переконані, що Митрополит Шептицький — ворог поляків і польської держави. Це — стверджує „Бюлетин“ — також легенда, як інші легенди про українське життя, яких джерелом є „Куріерок“. Митрополит має постійно на увазі уНійну місію на сході і мріє про згоду України з Апостольською Столицею, а політика у Нього — на другому пляні. Вона обмежується до співпраці з політичним проводом й ніколи не була самостійна. Митрополит виступав вправді в обороні галицького статуту, українського університету, видавав пастирські листи проти екстремізму молоді і їздив 1930. р. до Варшави, але політиком могла вважати його тільки Росія, що одновгіднювала державність і православія і яка потрактувала його, як вовка, арештуючи в 1914. р. Так моглиб на Митрополита дивитись і ті, що одновгіднювалиб католицизм з польською державою і не визнавалиб інших доріг політики, як польських священиків і лат. богослуження.

Якщо відкинути таку ендецьку думку — кінчить „Бюлетин“ — то св. Юр і Митрополит повинен бути в очах поляків не чинником, незгоди, а навпаки й виконувати таку ролю. Розвій подій у світі не дозволив, крім короткої конюнктури в 1917. р., виконати Митрополитові його життєву місію. Пізніше конкордат Ґрабського, подиктований ендецькою доктриною, обмежив юрисдикцію і можливости його місійної діяльности Митрополита. Проте Він зумів зберігти і змішнити свій авторитет і серед українців і в католицькому світі. Польська політична думка не доцінювала морального капіталу Митр. Шептицького і не вміла чи не хотіла використати його авторитет для звязку польської держави, гр.-кат. Церкви та українського громадянства.

Стверджуємо — пише дослівно „Бюлетин“, — що зроблено похибку, не використовуючи посередництва Митрополита в памятних днях 1930. р.; може оминенοб тоді багатьох жертв, клопотів і витрати енергії, якби з того посередництва були скористали. Своїми відвідинами в Митрополита Шептицького ствердили мін. Перацький і недавно мін. Косцялковський, що ґатунковий тягар такої визначної постаті, як Митроп. Шептицький, має свою вагу і для держави і для справи польсько-українських взаємин, та що замісць підважувати авторитет Митр. Шептицького ворожими пресовими статтями й нотатками, які тільки роздрюють і радикалізують вірне Йому громадянство, треба визнавати той Його авторитет і ті Його прикмети, які нині вже записала незатертими буквами історія.

Побажаннями у 70-ліття народин Митрополита кінчить „Бюлетин“ свою передовицю. (а)

Зміни в уряді совітської України.

Центральний Комітет УСОР усунув зі становища комісара внутрішньої торговлі Івана Самова та комісара комунальної господарки Василя Полякова. Одночасно Центральний Комітет призначив Миколу Межуєва — комісарем комунальної господарки, Ґеорґія Боґатирьова — комісарем внутрішньої торговлі, Нікіту Алексєєва — комісарем місцевого промислу.

Німеччина не відповідає у справі східно-европейського договору.

ЛЬОНДОН, 1. 8. ПАТ. Сер Самуель Гор відповів на запит у палаті громад, чи Німеччина поставила будьякі остаточні пропозиції у справі східно-европейського договору безпеки, що по своїй промові з дня 11. липня у палаті громад, в якій завізвав канцлера Гітлера, щоб зробив такі пропозиції, в останніх трьох тижнях ще кілька разів навязував контакт у тій справі з німецькими чинниками. Одначе Німеччина досі не поставила в тій справі ніяких пропозицій.

З польської преси.

Свідчився циган своїми дітьми...

„Бюлетин Польсько-Український“ з 28. ц. м. приніс обширну передову статтю „У 70-ті роковини народин Митрополита Шептицького“ з його гарним портретом з останнього часу. У тій статті автор проводить тезу, що головна історична заслуга Митрополита — у його ідеї нести католицизм на Схід, при чому висловлюється в той спосіб:

„З постаттю Митрополита звязані пляни Апостольської Столиці.., з іменем Митрополита вяжуться не тільки Його особисті мрії про злагоду з Апостольською Столицею всієї України, але навіть ціла концепція несення на Схід віри католицької і католицької думки...“

Виступаючи теж проти фальшивих легенд про особу Митрополита, ширених бульварною та ендецькою польською пресою, яка зводить особу Митрополита і його діяльність на актуально-політичний ґрунт, з ґрунту фальшиво освітлюючи правдивий стан річей, — автор застерігається також проти тієї сторінки польської націоналістичної думки, яка утотожнює католицизм з польським клиром та виключає всякі інші чинники в унійній акції.

Той останній уступ найбільше не сподобався „Куріерові Львовскому“. Його полеміка з „Бюлетином“ досить весела: він двократно просто без обиняків закидає „Бюлетинові“, що той польський санаційний часопис „розвивається на плятформі можливо якнайдальшого віддалення від зрозуміння загально-державних інтересів Польщі“ (дослівно). Не маючи позатим ніяких інших арґументів, „Куріер Львовскі“ хапається як підтримки відомої публікації Генрика І. Лубенського „Дорога на Схід Риму“. Пікантно виглядає, що афішовано-католицький орган, поборюючи думку про історичну місію Греко-Католицької Церкви та її Голови з його глибоким розумінням і відданністю цій місії, покликується, як на ultima ratio на книжку, що знайшлась на індексі заборонених Костелом книжок. Автор статті у „Куріері Львовскім“, очевидно, числить на неосвідомленість читачів, хоч, маскуючи свій маневр, він одночасно вважав за потрібне вказати на політичні ріжниці, які відділюють його від п. Лубенського. Ціла стаття у „Куріері Львовскім“ робить враження малоповажної, в якій більше ворожого почуття до українства, ніж будь'яких арґументів, хочби у тій справі унії, а-

---

захоплений гріш. Сезонові робітники привезли дещо гроша з робіт. Харчів тоді було досить і не було ще дорожнечі; щойно починалася. Інші заробляли в таборі і сяк-так лихо латали. Та з кожним місяцем відносини гіршали; одначе наші люди не розуміли того, щоби й за гроші не вільно було продавати і купувати дечого. Найгірша біда була з хлібом, котрий є основним артикулом прожитку у нашого селянина. Нашим послам після довгих заходів повелося вимогти на уряді, що денну пайку хліба по таборах підвищив на триста грамів. Був це на тодішні обставини великий осяг, та це наших людей не вдоволяло. „Коли могли дати 300 грамів, можуть дати більше. Лиш нема кому за нами упімнутися...“ В січні 1916 року., перед Різдвяними Святами, уряд згодився дати людям на три дні кращий харчунок з мясом, одначе пайки хліба не підвищив, ані на тих три дні. Люди купували хліб і муку всілякими доступними способами, в Ґмінді, доокличних селах і в чехів. Другим таким повсякчас пожаданим і безважливо плаченим артикулом живности були — бараболі. За ними виселенецький нарід всюди шибався і все їх звідкись добув. З цінами — що-правда не числилися; платили, кілько хто правив, щоб лиш дістати. Безгрішні продавали останнє катрання, а купували муку і бараболі, від коли по баракам поставлено кухні для власного вжитку виселенців. Були чималі короводи і з тими кухнями, заки управа, лякаючись пожежі, на них вкінці згодилася.

Згодом ґміндівське староство та й інші установи підняли в міністерстві і намісництві голосний репет за те, що таборові виселенці, хоч мають запевнене утримання, масово волочаться по ґміндівському й інших повітах, що переплачують усю живність, що викликує непомірну дорожнечу, а готово спричинити для міського населення цілковиту неможливість засобитись харчами. Вслід за цим міністерство ще більш загострило таборовий примус для виселенців і видало заборону набувати поживу поза табором, після чого таборова управа наказала всю поза табором набуту поживу виселенцям відбирати. Ті драконські накази і закази викликали нову ворохобню та інтервенцію послів. На щастя, ворохобня була грізниша в запорядах, ніж у виконанні...

Утечі виселенців з табору й мандри по селах не миналися і спричинили ще одну жахливу, хоч всілякими силами і способами поборювану язву — жебрацтва, якої не можна було викорінити. Так начеб нахил до жебрацтва лежав уже в самій душі українського народу... Адже табор — не село. Не було в ньому ні багатіїв, ні старців. Усі мали однакове опорядження, всі — недостаточне. Та чи всі мали — жебрати?...

(Далі буде.)

...ої не знати чого він учепився. Бо зовсім щось ...ше згадка про захоплення унійною місією Ми...трополита А. Шептицького у „Бюлетені“. Автор ...ої статті, малюючи сильветку симпатичної для ...ього та великої індивідуальности Митрополита, очевидно ніяк не міг поминути того, що є домінуючою рисою у психічному обличчі нашого Митрополита — його глибокої релігійности та чисто апостольської відданости ідеї злучення християнських Церков на Сході.

Ендецький лік для польської кооперації.

У „Варшавскім Дзєннiку Народовім“ з 29. ...пня ц. р. є стаття під наголовком „Кооперативи польські і руські“ (читай: українські). Як ...завсіди буває в ендецькій пресі, стаття має деякі ...правді розумні думки, ось хочби про причини, ...ому завдячує свій розвиток українська кооперація. Але ті здорові зерна засмічені такою гу...тою половою, що цілковито у ній губляться.

Автор починає з історичного екскурсу та го...ворить, як за часів Австрії гарно розвивалась ...польська кооперація. Далі він зі сумом стверджує, що нині нечисленні рештки давньої поль...ської кооперації ледви вегетують. в той час, як ...українська кооперація буйно відродилась після ...катастрофи у часі світової війни.

Шукаючи причин такої ріжниці, автор слуш...но вказує на те, що українська кооперація знай...шла для себе більше працьовників і при тому ...людей з меншими вимогами, ніж польська кооперація. Бож — як він сам стверджує — укра...їнська інтелігентська молодь не може рахувати ...на ніякі державні чи самоуправні посади та при...неволена сама створювати для себе варстати ...праці.

Але на цьому й кінчиться здорова частина ...статті ендецького публіциста. У дальшому він ...витворює ендецький сос, щоб підлити ним свою ...статтю в побожній надії, що з того вийде ендець...ка печеня. Чого він тільки не наплів, щоб по...яснити розцвіт української та упадок польської ...кооперації! Договорився бідолаха до того, що уряд ...начеб-то активно піддержує українську коопе...рацію. а чинно перешкоджує організації коопе...рації польської... Як арґумент тієї тези автор ...ослівно говорить таке: „Останніми часами уряд зуніфікував польські ревізійні союзи, але як жидам (без жида ендек ніяк обійтись не може), так німцям та українцям лишив їх власні національні союзи“.

Поминаючи безглуздість подібного „арґументу“, з дива просто не можна вийти. як по людоїдськи інтерпретує ендеція такий тяжкий удар в українську кооперацію, яким є відома заборона створити один ревізійний союз на всіх етнічно-українських землях. Так і чується побожне бажання ендецької політики — заборонити саме істнування окремого національного українського кооперативного союзу.

Українській молоді і посад ніяких не давати і заборонити їй працю в українській кооперації та її організацію — ось рецепта ендеції на те, щоб пишною квіткою розцвіла польська кооперація! Нині-ж перешкоджає рости цій ніжній квіточці ніхто інший, тільки ...санаційний уряд. А доказом цього може бути те, що „цей уряд доходить іноді до завішення зброї та до порозуміння і згоди з репрезентаціями національних меншин. Ось хочби при ухвалюванні в соймі конституції чи нині при виборах...

Цю капусту з горохом кінчає головний орґан польської ендеції такою бомбастичною фразою: „Коли польське громадянство віддаскає у громадській праці стільки свободи, скільки її мають не-поляки, тоді з поворотом рушить культурна та кооперацій'на праця“. Не хочеться вірити, що аж такими дурницями кормить столичний орґан ендеції своїх читачів. Направду, тут придалась би авторові тієї ґеніяльної статті — порада психіятрів.

Економічний огляд.

Українська хроніка.

ПІДРУЧНИК ТОВАРОЗНАВСТВА.

Посеред нових видань згадували ми вже в ...Ділі“ про книжку інж. Л. Савойки: „Товаро...знавство“. На нашому вбогому книгарському ...ринку це поява небуденна, а через те варт бо...дай коротко спинитись над нею.

Після **Танячкевича,** відтак **Кахникевича,** як ...авторів наукових підручників про товари в у...країнській мові появляється оце новий автор, ви...кладач товарознавства в вищій торгов. школі ...– **інж. Савойка.** Очевидно не вичерпуємо цим ...всіх авторських імен. Може їх по тій стороні ...Збруча і багато, хоч нам відомий тільки один (**М. К. Усатюк:** Товарознавство продуктів харчування і смакових речовин, вид. „Пролетар“, ...Харків 1931 р., 228 ст.).

Ред. Кахникевич — як автор-товарознавець ...тільки декому відомий, бо його праця, якій ...віддав останні літа свого життя, так і залиши...лась у рукописі та досі чимало втратила на ...своїй вартости.

Інж. С. дав покищо І. частину твору, помі...щуючи в ньому матеріял про **неорґанічні това...ри.** Вважаємо, що з практичного боку не добре ...сталось, що раніше появилась частина, яка в ...наших обставинах має більш академічний (що ...так скажемо) характер і не звязана настільки з ...буденними потребами українців, щоби авторо...ві дуже швидко повернулись гроші, вложені в ...наклад. „Орґанічні товари“ більше цікавлять ...масового читача, а через те вони краще підхо...дилиб для І-ої частини (хоч видання обох ча...стин разом мабуть найкорисніше вплинулоб на ...збут книжки).

Треба з вдоволенням підкреслити, що книж...ку опрацював інж. С. дуже старанно. Взяв він ...під увагу всі найновіші дані, тямив теж, що ...призначена вона для українського читача і ...скрізь згадує місцевости на наших етноґрафіч...них землях звязані чи то з походженням сирів...ця чи з його перерібкою, тощо. Виклад нава...зал ясний, приступний і цікавий, подекуди на...віть для домашнього вжитку (напр. економія па...лення, чищення плям і т. ін.). Місцями щоправ...да находимо менше зрозумілі технічні висло...ви, або українські лінґвістичні новотвори чи ...невлучно підібрані слова (ось як тяг замість ...дводув), також коректа місцями менше дбай...лива. Врешті брак ілюстрацій, які доповнюва...либ текст, є в такій книжці немаловажною не...достачею. Проте в цілости — це книжка вар...тісна. Вона віддасть добрі послуги практикам у шкільному навчанні й у самонавчанні. Сподіємось, що автор дасть нам внедовзі II. частину свого твору.

Польська хроніка.

ГОСПОДАРСЬКІ ОРҐАНІЗАЦІЇ І ВИБОРИ ДО СОЙМУ ТА СЕНАТУ.

Крім зрозумілої активности на терені господарських самоврядувань, себто Пром.-Торговельних, Ремісничих і Хліборобських Палат у звязку з виборами, господарські кола Польщі виявляють теж поважну виборчу активність у поодиноких госп.-професійних орґанізаціях. Промисловці, купці, ремісники сподіються багато від нових законодатних установ, тому не піддаються опозиційно-бойкотовим настроям, не вважаючи на деякі спроби такі настрої викликати.

ЗА ВИРІБНИЦТВО ЗАСТУПНИЧИХ СИРІВЦІВ.

З нагоди побуту польських промисловців у Берліні як учасників поль.-нім. торговельних переговорів, піднеслись у Польщі голоси взяти собі добрий примір з німців у вирібництві сировцевих суроґатів. Особливо звертають увагу на штучні волокна, які моглиб заступити імпортовану бавовну. Німці зуміли за рік уменшити ввіз бавовни на 70 прц.

АМЕРИКАНЕЦЬ ПРО ХАЛУПНИЧИЙ ПРОМИСЛ У ПОЛЬЩІ.

Переїздом до СССР спинився у Варшаві фінансіст і промисловий теоретик Е. А. Філен, міліонер, творець 4.000 робітничих райфайзенок. В інтервю зі співробітником „Ц. Ґазет-и Гандльов-Тої“ подав він свої завваги про господарські можливости в Польщі. Між іншим сказав він ось-що: Зацікавили мене дуже ваші народні вироби з дерева, як теж узори тканин. Один із наших імпортерів зажадав, щоби до Бостону надіслано йому 10.000 тузинів однакових узорів. Йому відповіли, що це неможливе, бо на просторі цілої Польщі цілий народній промисл халупничий, незорґанізований і про стандард (один тип) в американському розумінні не може бути мови. Подібна відповідь може зніохотити багатьох моїх земляків. Одначе не розумію, чому не можете створити масової продукції, коли вважаєте, що вона вам потрібна.

ДОДАТКИ ДО ҐРУНТОВОГО ПОДАТКУ СКАСОВАНІ.

Міністерство скарбу скасувало від 1. серпня ц. р. т. зв. крізовий додаток (10 прц.) до ґрунтового податку, заведений ще в р. 1926. Також не будуть більше рахувати 10 прц. інвестиційного додатку. Це в сумі зменшує поважно висоту ґрунтового податку.

Світова хроніка.

ФІНАНСОВА СТОРІНКА ІТАЛІЙСЬКО-АБІСИНСЬКОГО КОНФЛІКТУ.

Для ведення війни потрібні гроші і ще раз гроші. Це відвічна правда, з якою рахуються обі сторони назріваючої кольоніяльної війни: Італія й Абісинія. Фінансове положення Італії не го невеселе, але доволі грізне. Великі публичні роботи зїли багато грошевих засобів і сьогодні зле є з італійською лірою, зле з буджетом, зле з торговельним біляндсом. Непродуктивні витрати, що їх Італія вже мала у звязку з мобілізацією і зброєнням проти Абісинії, змусили Рим знести долішню межу золотого покриття ліри. Спроби дістати кредит в Америці не повелись, італійські папери на заграничних біржах попадали. Коротко: з фінансового боку заповідаються неабиякі труднощі для Італії, а це мусілоб поважно загальмувати розвиток воєнних операцій. Не вважаючи на всю задиркуватість, Італія хотілаб добитись відповідних уступок без війни. Та дати ті уступки означалоб для Абісинії якщо не зараз то внедовзі стати кольонією Італії. Тому Абісинія гороїжиться, заповідаючи боротьбу на життя і смерть. Щоправда фінансове положення так як і загальне абіс. негуса є без порівнання гірше від Італії. Абісинія має срібну валюту і її господарство мішно захитане внаслідок відомої „срібної політики“ Америки. Валютовою одиницею Абісинії є таляр, що походить ще від талярів Марії Тереси. Навіть віденська карбівня досі карбує цю срібну монету для неї. Скільки тих монет є в обігу — ніхто не знає, бо нема теж приблизно точної цифри населення Абісинії. Увесь абісинський скарб, що міг би стати фінансовою базою війни оцінюють на 20 міл. талярів. Сума занадто незначна, бо як би там не було Італія розпоряджає значно більшими засобами. Позичати Абисинії (як пишуть деякі газети) ніхто ані в Америці, ані в Европі не хоче.

В. Н-вич.

—o—

120 обводів у Львові.

У четвер 1. серпня ц. р. появились на мурах міста Львова оголошення з поділом обох виборчих округ у Львові на обводи голосування та поданням адрес обводових комісій. І так Львів поділено на 120 обводів голосування підчас виборів до сойму і 71 обводів підчас виборів до сенату. Здогадуються, що у Львові право вибирати послів до сойму матиме до 235.000 осіб. При останніх виборах до міської ради право голосування мало тільки 204.000 осіб. Тепер число виборців зросло тому, що на основі виборчої ординації право вибирати послів має кожний громадянин без ріжниці полу, який скінчив 24 років перед розписанням виборів. При виборах до міської ради закон ще вимагав, щоб виборець мешкав бодай один рік у Львові перед розписанням виборів.

Реєстрація виборців до сенату відбувається далі.

ДЕЛЕҐАТИ РЕМІСНИЧОЇ ПАЛАТИ.

Ремісничa Палата у Львові на надзвичайних пленарних зборах вибрала своїх делеґатів до окружних зборів в 11 виборчих округах.

Делеґатами вийшли самі поляки і тому не подаємо їх прізвищ.

Новий голяндський уряд.

ҐАҐА, 1. 8. ПАТ. Королева Вільгельміна підписала номінаційні декрети кабінету Коліїна. Палати скличуть, так бодай говорять у політичних колах, щойно у вересні.

200 жертв повені.

ТОКІО, 1. 8. ПАТ. 200 мешканців малого острівця Наконошім на ріці Ялю втопилося, бо ненадійно піднісся рівень ріки. 3000 осіб переночувало на дахах домів. В Шінґіпу вода залила 4100 домів.

Д-р Володимир Бернатович.

(Сторінка з наддніпрянсько-наддністрянських зносин у 1861—1865 рр.).

(Продовження.)

І другий допис Бернатовича в 38 ч. „Слова" з 28. травня „З Парижа" не має підпису. Тут оповів автор, як на його пораду один великополянин із-під Познаня надаремне кидався до всяких польських вельмож, багатіів, канцелярій, тощо, щоб роздобути трохи грошей на дорогу, ратуючись перед голодовою смертю. Лиш одно вибігав великополянин, а саме запросини автора допису на вечір, на якому „mr. le gen. Louis M." мав дати „популярно-критичний погляд на теперішню стратегію". Очевидно, це мова про Людвіка Мерославського, що на відчиті ганьбив „храпливим голосом чисто всіх, хто перед ним воював, або щойно думав воювати". Автор допису стояв собі в куточку. Ухопили його під боки й поволікли перед самого генерала. „Ось — кажуть — приблудив до нашої компанії один українець-русин; знайте лишень, що він кріпко вірує в якогось там білого архангела". Надувсь генерал і заявив, що нема вже русинів, бо за Дніпром живуть потомки хозарів і печенігів, а по цей бік Дніпра мазури, найчистіші лехіти-поляни, а вся інтелігенція говорить і пише по-польському. Почухавсь у потилицю автор допису та сказав: „Прошу вас, не прогнівайтеся, — есть і такії, що вивчились по-московськи, по-турецьки, або й по-німецьки; хібаж про те зарікаешся свого роду, як вивчишся чужої мови?" На те генерал заявив, що поляки дадуть собі раду з архангелом, що самі українці не схочуть признаватись до нього. Автор допису відповів генералові, що які сильні англійці, а не мають сили приневолити греків на Йонських островах прийняти свою віру й свою мову, а волохи, серби й болгари відразу відцуралися грецької мови, як тільки позбулись панування фанаріотів. Сердито глянув на нього полководець, а всі приявні здивувались, що він так сміливо заперечував такій великій людині. Допис кінчиться словами: „Яж собі тихенько, ухопивши брильок, поза спинами висунувсь з хати та й нагадав, ідучи до дому: „**I w Paryżu nie zrobią z owsa ryżu**".

Що обидві обговорені дописи до „Слова" походили від Бернатовича, це доказує „Молитва на чужині" з підписом „Бесарабець" у 11 ч. „Вечерниць" з 14. квітня 1862 р. з такою редакційною приміткою: „Молитву тую надіслав нам один в Парижі перебуваючий русин (українець). Правопись перемінили ми" (с. 88).

„Молитва на чужині" Бернатовича це недвозначний документ національної приналежности її автора. Вона ділиться на дві частини, перша з яких починається ось-як:

„Милосердний Боже! У далекій чужині возношу очі до Тебе, іже еси всюди близенько біля нас, куда б ми не повернулися. Каратаючи вік здалеку від тих, що наймиліші серцю, помежи чужим народом святкую Пасху Христову. Серденько раз-у-раз сумує за тими, що дома нераз мене згадають. Благослови їх, Господи, чисто усіх, заступи їх Твоею опікою, а мені дай ще колись їх побачити живих та й здорових. Най мене гадка за родину кріпить та утішає, не даючи мені розледащіти на чужині, сказано, як частенько буває.

„Навчи мене, Господи, такечки жити на чужині, щоб мені вернуться на свою Україну з серцем чистим, зо спокійним сумлінням, вивчившися дечого путнього, тоді то я годен був би заслужиться у громаді, щоб батькова страта не дурно пропала".

В такому тоні держані й дальші три відступи „Молитви". Друга її частина починається так:

„Во імя Отця і Сина і Святого Духа.

„Господи Боже, відлучив мя еси від батькової хати, від родимого села, не зможу щодня дивиться на степи наші українські, на лани широкополі, на Дністрянські гори, — ні з ким і поговорити, по-нашому щире. Сумую на чужині у самоті, як та малесенька пташка, що збиточні хлопці викинули з гніздечка. Що день божий тяжко скучаю та й нікому розважити мене у сердечній тузі!"

Зокрема роблять враження частинки „Молитви" за Українську Землю, за українців:

„Подажль ми, Господи, кріпку віру, дай памятувати Твою ласку, що не покидаєш мене сіромаху в самоті у тяжкій журбоньці моїй, — понеже всевидяще око Твое орудує над усенькім світом. Вислухай, Боже, молитву за всіх сердечних русинів, від которих днесь розлучен, которих одначе любитиму до самісенької смерти.

„Передаю усіх, Господи, у твої отчі руки, благаючи для них Твоеї милости. Отче наш, будь милостив **дітям Твоїм українцям у всій семі славянській** і увсім добрим людям на божім світі, най Твоя милостива рука відвертає від нас усяку сторонську напасть та й потішить рущину надією кращої долі".

В підкреслених словах маємо без сумніву відгомін кирило-методіївської ідеї. Що й Шевченкові вислови присвоїв собі автор, свідчить закінчення молитви: „Святий Господи, у Тройці єдиний, заступись за стару вдову Україну та й за її бідних сиріт. Помилуй, Боже, руський народ безталанний, просвіти нас усіх Твоїм праведним світлом. Амінь".

У „Вечерницях" за 1862 р. надрукував Бернатович низку оповідань: „Розказ про Явдоху Долиньщанку, за її долю та й кривду" (сс. 160—162) з життя покритки, „Мужицька дружба" (сс. 222—224, 229—231, 237—239, 254—256, 261—263, 270), „Тодор Бушак" (сс. 300—301), а за 1863 р. „Осип Мартинчук, або Юзеф Мартиновський" (сс. 134—137), не відмічений у „Библіографі-ї" Івана Левицького. Два останні оповідання мають мотта з Шевченка, перше:

— — А скити сіроокі —
Погоничі, рабів раби...

а друге:

А я піду на край світа
Та в чужій сторонці
Найду долю, або згину,
Як той лист на сонці.

В „Мужицькій дружбі" є згадка й про те, як на Україні „хтіли силоміццю добитись тої волі, що про неї співав бувало Тарас Шевченко, ходячи помежи громадами понад Дніпровими берегами". Щось автобіографічне можна бачити, коли герой цьогож оповідання прочитує комусь „дещо гарного з Кобзаря нашого славутного Шевченка, або там яку повість Квітки Основяненка", або й з проповідей аннопольськоо священика о. Василя Гречулевича в „Мужицькій дружбі". У Тодора Бушака найшли „Кобзаря", „Чорну раду" (Куліша), „Народні оповідання" (Вовчка) й „Повісті" Основяненка. Цікава тут й така згадка про Тадея Рильського: „Спасибі паничеві Рильському, якось принесли до нас у школу книжечок, що **Граматками** звалися, — у зеленім папері з червоною спинкою. Там то гарненькі були. Якийсь то пан Куліш їх надрукував аж у Пятнобурзі. Добрі паничі зразу покупували таких книжок своїм хлопцям; котрий краще учився, тому таки у школі подарували". Таким робом зачіпають оповідання й хлопоманський рух і цікаві ще низкою подільських і бесарабських висловів, наскільки герої оповідань звязані з життям тих країн.

М. Возняк.
(Далі буде.)

Найбільше вмирає наших дітей.

Головний Статистичний Уряд оголосив такі числові дані про смертність дітей у Польщі за перше чвертьріччя ц. р. І так пересічно вмирає 15,1 дітей на 100 уродин. Найбільша розмірно смертність дітей припадає на полудневі воєвідства, до на 100 уродин є 17,2 смертних випадків. У західних воєвідствах припадає 16 смертних випадків на 100 уродин, у центральних 14,8, у східних 12.5

СМЕРТНІСТЬ ЗА ВІРОІСПОВІДАННЯМ.

Найбільше вмирає дітей між **греко-католиками, бо аж 20,2 на 100 уродин**; між евангеликами 18,3; між римо-католиками 15,6; між православними 14, між жидами 4,9; для інших віроісповідань — 11.4 на 100 уродин.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ ПІДВОДНИЙ ЧОВЕН ПІШОВ НА ДНО.

Потонуло 55 членів залоги.

МОСКВА, 1. 8. ПАТ. У фінляндській затоці підчас маневрів большевицької фльоти дня 25. липня ц. р. потонув підводний човен Б 3 враз і цілою залогою 55 осіб. Ніхто зі залоги не врятувався. Причиною катастрофи був зудар підводного човна з одним з кораблів. Човен Б 3 був старого типу і походив ще з 1917 р. Большевицький уряд рішив признати родинам жертв катастрофи одноразово по 10.000 рублів і досмертну ренту. Роблять заходи, щоб витягнути човен. Членів залоги поховають у Кронштадті.

ЗГИНУЛО 100 ЛЮДЕЙ ВІД СПЕКИ.

НЮ ЙОРК, 1. 8. ПАТ. У Злучених Державах панує від довшого часу велика спека, яка випалила збіжа. Люди від спеки виснажені до краю. Дотепер згинуло від спеки понад 100 осіб

ДИМІСІЯ РУМУНСЬКОГО МІНІСТРА ТОРГОВЛІ.

БУКАРЕШТ, 1. 8. ПАТ. Міністр торговлі Маноілеско-Струнґа подався нині до димісії. Прем. Татареску виїде до Сіная на нараду з королем у справі призначення нового міністра.

ЖАХЛИВА ПОВІНЬ У МАНДЖУКО.

30 тисяч домів під водою.

ТОКІО, 1. 8. ПАТ. Положення в Антунгу жахливе. Потонуло коло 1.000 осіб, 30.000 домів під водою. Багато домів завалилось або їх забрали рвучкі хвилі ріки. — В копальні Міяо-Ку на шляху Антунг—Мукден згинуло понад 100 робітників. До катастрофи в копальні дійшло тому, що обсунулась гора

——о——

НОВИНКИ

— **Марія Сокіл у Черчі.** Вже в найближчих днях, а саме у вівторок 6-го ц. м. загостить до Черча на запрошення дирекції Живця — Марія Сокіл, яка — з Антоном Рудницьким при фортепіяні — виступить з одиноким концертом. Буде справжньою атракцією для черчанських гостей і всієї околиці почути Марію Сокіл після її довшої відсутности за кордоном — тимбільше, що в програмі концерту будуть нові невиконувані у нас досі твори. Початок концерту в год. 8.30 веч.

— **Буковина — Митрополитові.** У понеділок 29. липня ц. р. відправлено в греко-католицькій парохіяльній церкві у Чернівцях соборну Службу Божу в день 70 уродин і 35-літніх роковин Митрополита Кир Андрея на митрополичому престолі. Службу Божу правили: епископський вікарій о. М. Сімович, проф. совітник о. Луцький і сотрудник о. Манів. На богослуження явилось численно українське громадянство.

— **Празник у Кривчичах.** У неділю 4. ц. м. відбудеться у селі Кривчичах біля Львова празник св. пророка Ілиї. Богослуження (при добрій погоді під голим небом) зачнеться в год. 10. Після богослуження водосвяття й обхід довкола церкви. Церковний комітет у Кривчичах запрошує отсим львівське громадянство до якнайчисленнішої участи у святі.

— **Воевода Яґодзінський у Черчу.** Станиславівський воевода Яґодзінський перевів люстрацію кількох повітів, між ними теж рогатинський повіт. Підчас люстрації відвідав теж польські та українські господарсько-економічні і культурно-освітні організації і товариства. Воевода Яґодзінський відвідав теж наш боровиново-сірчаний живець Черче і ствердив, що дуже гарно розвивається. („Всхуд").

— **Львівський студент утопився в морі.** В понеділок потонув у Балтійськім морі, 5 км. від пристані Гель, студент львівської політехніки Червінський, який вибрався на прогулку зі студентом Римовським та ще кількома літниками яхтом „Просьвіт". Червінський зачіпив ногою за мотуз, втратив рівновагу і впав у море. З яхту кинули йому ратунковий пояс, але хвилі відкинули пояс задалеко від потапаючого. На ратунок товаришеві поспішив студ. Римовський та вже було запізно, Червінський потонув. Римовського ледви витягнули на поміст яхту.

— **Фабрика фальшивих грошей.** Львівська поліція перевела ревізію в хаті 60-літнього Авраама Дікеса при вул. Клепарівській ч. 33. де викрила фабрику фальшивих грошей. Поліція арештувала мулярa Степана Міська, який саме тоді вливав розтоплений метал до гіпсових

Н. ШТАРЕМБЕРҐ ПОГРОЖУЄ ГАЙМВЕРІ.

ВІДЕНЬ, 1. 8. ПАТ. Управа „Гайматшуц-у" Тиролю дістала обіжник від віцеканцлера кн. Штаремберга, який остерігає перед всякою політичною діяльністю. „Справа Габсбурґів — сказано в обіжнику — не може викликувати політичних спорів у рядах Гаймвери. Кн. Штаремберґ погрожує розвязанням всім тим формаціям, які не закинуть політики.

—o—

НОВИЙ ПРЕЗИДЕНТ ПОЛУДНЕВО-МАНДЖУРСЬКОЇ ЗАЛІЗНИЦІ.

ТОКІО, 1. 8. ПАТ. Уряд рішив призначити Йосуке Матсуока президентом полудново-манджурської залізниці. Матсуока був предсідником японської делеґації у Женеві в 1933 р.; опісля виступав за зліквідуванням політичних партій. Військові кола приняли прихильно призначення Матсуока президентом залізниці, додаючись, що тепер дійде до тіснішої співпраці полудново-манджурської залізниці з квантунською армією.

ПРЕСА ПІД КОНТРОЛЕЮ УРЯДУ.

БУЕНОС АЙРЕС, 1. 8. ПАТ. Аргентинський уряд видав декрет про примусову реєстрацію всіх агенцій і пресових кореспондентів, які працюють в Аргентині. Агенції і кореспонденти обовязані скласти до депозиту від 5 до 50 тисяч пезетів до каси поштового уряду. Ця квота має гарантувати річеве інформування закордонної преси. Копії всіх інформацій мусять пересилати закордонні кореспонденти до дирекції пошт, яка має право контролювати вістки і надавати гривни. Декрет викликав між журналістами велике затрівоження. Преса пише, що декрет відбирає свободу пресі і суперечить конституції.

орм. Фальшиві гроші пускали в обіг дві безробітні служниці Анна Спринь і Гінда Балабан, які мешкали в Дікеса. Поліція арештувала Авраама Дікеса, його жінку Гінду, обі служниці і спільника Герша Каца. Помешкання Дікеса запечатала.

— **Львівська хроніка.** На стації Підзамче впав під поїзд 27-літній Бронислав Рачковський, який вертався з військових вправ. Колеса розтрощили праву ногу і відтяли всі пальці цієї ноги. Раненого відвезли до шпиталю. — Львівські пекарі обнизили ціни хліба з 35 сот. на 33 за 1 кг. Деякі пекарі пішли ще далі та обнизили ціну хліба на 27 сот. Інші пекарі пішли їх слідами, але обнизили вагу хліба на 10 до 15 прц. — На дорозі до Пасік невідома жінка підкинула місячну дитину. — В городськім міськім суді при вул. Судовій відбувалась розправа Петра Скали зі Зимної Води, який домагається сепарації зі своєю жінкою. Скалова невдоволена мабуть з ходу розправи, побила свого мужа парасолею і відкусила йому палець.

— **У будівельній катастрофі згинуло сім осіб.** Ратункова акція при усуванні звалищ чотироповерхової камениці при вул. Фрета ч. 16 у Варшаві потреває ще до вечора. Вчора померла у шпиталі Ш. Ґольдблятова, якій згинула підчас катастрофи семилітня донечка. Ґольдблятова збожеволіла. Це сема жертва катастрофи. В варшавських шпиталях лежить багато осіб, тяжко ранених підчас цієї катастрофи. При дальшій енергійній ратунковій акції виявилось, що під звалищами нема більше трупів. Підчас ратункової акції знайшли біжутерію, золото, щадничі книжечки на кілька тисяч золотих та інші дорогоцінні предмети. Адміністратор камениці Подбор помандрував до арештів. Власник камениці д-р Фішгавт вертається з Марієнбаду до Варшави.

— **Большевицькі харчівні витроюють людей.** В дніпропетровській окрузі ствердили занедування кількох тисяч людей від снідань, обідів і вечер. „Ізвестія" пише, що большевицькі харчівні не признають основних засад гігієни і стоять на дуже низькім санітарнім рівені. Робітники дістають найгірші харчі. Провірна комісія ствердила на 1250 випадків 350 пайків несвіжого мяса, зігнилої каші і бараболь.

— **Трьох робітників на розжареній блясі.** В Гослярі в Німеччині згинуло страшною смертю двох робітників на розжареній блясі, третій попікся. Нещасливі жертви обтісували великі металеві брили над печею. Нагло великий кусень металю скинув трьох робітників на розпечену бляху. Двох з них негайно померло, третій чудом вирятувався, бо упав на край бляхи і тільки попікся.

— **Скала засипала дорогу.** В Ґібральтарі обсунулася скала, що важить 600 тон і засипала дорогу. Жертв у людях не було. Робітники з поспіхом усувають каміння з дороги

— **Дільниця міста посувається до ріки.** В місті Константіні в Альжирії обсувається до ріки смуга землі — довга 300 м., широка на 80 м. В дільниці міста, яка лежить на горі, з якої обсувається земля до ріки, завалилось уже багато домів. Здогадуються, що гору підмили підземні джерела.

— **Смерть дитини від помилки з лікарством.** У дитячім шпиталі в Букарешті помилкомо вприскнули чотиролітній дитині сильну отруту замість розчину соли. Дитина негайно померла. Слідство виявило, що у фабриці лікарств „Новохемія" помилково наліпили етикетки на пляшечках з лікарствами. Повідомили всі шпиталі і лябораторії, щоб знищили всі пляшечки з етикетками кухонна сіль, бо в них теж може бути отрута.

— **25.000 долярів для песика.** Минулого місяця померла в Шікаґо стара панна Мекдернот, яка записала 25.000 долярів тій людині, яка згодиться запевнити її улюбленому песикові-шпіцові вигідний прожиток. Адвокати покійної дівачки дістають тисячі оферт від ріжних людей, які радо взялиб цього песика з грубими грішми і запевняють песикові вигідні умовини прожитку.

— **Евангелицького пастора засудили на кару смерти.** „Журналь де Деба" пише, що в Києві засудили на кару смерти евангелицького пастора Й. Ґерінґа, який від кількох місяців сидів у вязниці. Ґ.П.У. арештувало теж сина пастора Ґерінґа. Пастор Клюді, батько 9 дітей, находиться теж у вязниці і йому грозить кара смерти.

— **Асекурація подорожних „від дощу.** Таку новинку ввели на жаль не у нас, але у Франції. Дирекції тамошніх залізниць, які почали велику пропаґанду під гаслом „один день над морем", обезпечують за малою доплатою до білету кожного учасника такої одноденної прогульки над море від небезпеки дощу. Коли в день прогульки між годиною пів третої до пятої попол. зачне падати дощ — кожний „асекурований" дістає назад гроші за куплений білет. Яка шкода, що це не діється у нас: при цьогорічному дощевому літі, хто зна, може можна би ще й „на чисто" заробляти такій асекурації!

— **Як в Америці політики стають популярними.** Містер Гуей Льонґ, загорілий противник президента Рузвельта, вже тепер думає про свою популярність, маючи на оці майбутні вибори. Тому запросив він недавно велике товариство — зложене очевидно із самих впливових людей — з Ню Йорку до Люізіяни, обіцюючи, як сензацію, вгостити всіх спеціяльним коктейлем „рамос фіц". Та коли гості зібралися, показалося, що нема в цілому місті нікого, хто знав би як робити таку лакоминку. Недовго думаючи, містер Льонґ зателефонував за найславнішим змішувачем Ню Йорку, який за годину прилетів літаком і приготовив нарешті той таємничий коктейль. За годину примусили його всі „міксери" даного готелю навчити і їх такої штуки. Ще за годину — і в цілому готелі не було вже ніодної тверезої людини. Очевидно на другий день ніхто про ніщо інше й не говорив, як про подвиг містера Льонґа, політика і майбутнього суперника Рузвельта; через ніч він став цим більше популярний, як десятками своїх політичних промов. Якби так наші кандидати до сойму могли зеднувати собі популярність такими талантами!

— **Човном довкола світа.** Трьох віденців, з яких двох є колишніми моряками, а третій молодим студентом, задумують вже в найблизшому часі розпочати подорож довкола світа шестиметровим човном. Вони розраховують, що подорож тріватиме три роки і не сумніваються щодо її цілковитого успіху. „Комендант" човна, який як моряк десятки разів проїздив всі моря і океани, запевняє, що знає їх „як власну кишеню" і що ця подорож не буде зовсім труднійша від попередньої; по Дунаю і Чорному морі, яку він він недавно зробив сам у ще меншому човні.

— **Школа Баті в Батьові.** У віддалі 10 км. від Зліну будується нове містечко під назвою Батьов. Місто буде вибудоване на память померлого чеського промисловця Томи Батя, котрий на тім місці упав з літаком і помер. Вже взялися до будови нових шкіл. Буде одна народня школа й одна горожанська. Коло кожної школи буде спортова площа, город і господарство. Мають поставити також одну гімнастичну салю на зиму і театр. В городі школи дістане кожний ученик клаптик землі, що його має сам обробити й урожай сам продавати. Кожне шкільне господарство буде мати дослідні станиці, шкілки дерев та оранжерії. Безумовно будуть це дуже цікаві школи, яких ще дотепер у чсл. републиці нема. Побачимо, чи такі школи покажуться практичними.

— **Не дістав громадянства, бо не вмів пошанувати жінки.** Віктор Леві, уроженець Росії, що прибув до Злучених Держав у 1930 р., мав дістати в Брукліні другі громадянські папери і стати громадянином Злучених Держав. Коли чекав у суді на свою чергу, судовий сторож просив його встати з місця і віддати його жінці, що стояла побіч. Леві розгнівався і відмовився це зробити. Коли прийшла на нього черга, прокуратор звернув увагу судді на цей випадок. Суддя сказав, що за таку поведінку не дасть тепер паперів і відправив Леві на пів року.

— **Ріжні вісти.** До концентраційного табору в Німеччині попала одна арійка за те, що перейшла на юдаїзм. — У Кельні зударився мотоцикль з возом. Мотоцикліст згинув, його дружина та друга подорожна тяжко ранені. — У Берліні засудили чотири черниці на 3 роки, 17 місяців і 5 місяців за те, що вони пересилали за кордон гроші без дозволу. — Віденець Петер Лерх літав 14 годин вітрильним літаком і цим установив новий рекорд довжини лету без бензини. — В Александрії помер тамошній патріярх Мелетій. — Мадярський письменник Франц Мольнар дістав почесне відзначення „Хреста Корвіна". — Між Парижем і Амстердамом припинили постійну летунську комунікацію вночі, з оглядів ощадности. — Совітський уряд відкупив від анґлійців найбільший риболовний корабель „Вольна Королева", що є справжньою великою фабрикою з кількасот робітниками. — Мадярська артистка Сарі Федак почала процес проти мадярського письменника Ернеста Вайди, що живе в Америці за те, що він пробував її ошукати та підірвати її добру славу; домагається вона 300.000 дол. відшкодування за те, що мусіла ставати невинно перед американським судом. — Анґлійський архикнязь Кенту виїхав із своєю жінкою Мариною з Льондону до Югославії в гостину до князя Павла. — У Ґренноблі власники ресторанів рішили добровільно обнизити ціни на 10 прц. від 1 серпня. — На франц. Рівієрі скінчив самогубством російський князь Коґушев, що славився птаховодством і діставав часто нагороди на виставах.

—o—

З театру.

ТЕАТР РІЖНОРОДНОСТЕЙ: „ПАННА МОЛОДА З ДАХУ", комедія Мідльтона й Олівіера.

Американська кримінальна комедія на зразок Воллесових шарад, які навчив нас розвязувати батько такої поліційної магії Конан Дойль. Не знаємо, хто тут грає ролю Шерльок Голмса і до останньої хвилини не знаємо теж винуватця, занадто певні, що він стоїть перед нами. Поруч ріжних неймовірних ситуацій найбільше неймовірна така, що маємо перед собою двох багатих джентельменів між 40-овим і 50-им роком життя, що ніколи ще не поцілували ніякої жінки і щиро переконані, що жінки менше цікаві, ніж самоцвіти і морські краби. Поведінка їх супроти молодої гарної жінки, що нараз упала їм з даху на голову, має деякі веселі моменти, коли забути, що такі мастодонти ще можливі у XX-ім віці!

Комедія ця на стару тему „що жінка може", не має ніяких інших претенсій, як трохи розважити глядача. Правда, що для цього має вона за мало дотепів і трохи за довгий діяльоґ у тих хвилинах, коли нпр. французька іскриться жартами та добрими рефлексіями. От. твір огіркового сезону.

м. р.

З кіна.

КІНО КОПЕРНИК: „ВІД ВЕЧОРА ДО ПІВНОЧІ".

В цьому короткому часі — від вечора до півночі — діються за кулісами ревіового театру несамовиті речі. І то саме підчас премієри нової ревії, якої герої — „він і вона" — рішили одружитись таки зараз після її закінчення. І хоча доля — себто сценарист — рішили інакше, всеж пара любовних героїв закінчує щасливо всю досить заплутану історію, в якій є загаємничо вбиті жіночі трупи, фантастичні ревіові сцени (— до речі, менше влатеї як у кількох інших цього роду фільмах, які бачили ми в останньому часі —), „стопроцентовий" Мек Леґлен у ролі не дуже второпного детектива і Карль Брісон — герой фільми і ревії. — У програмі крім того рисункова ґротеска з Бетті Буп, яка — на відміну — має дитину, і разом з нею 10 чи 15 хвилин розпогоджує лиця глядачів.

Національну свідомість ширить українська книжка і преса, тому жертвуйте датки на купно книжок для наших братів на заході

ДИВОГЛЯДИ.

ВАЛІЗКИ.

У совітській „Правді“ з 21. червня читаємо дослівно такі замітки: „Валізку можна у нас дістати в кожній крамниці, але якої буде вона якости це вже інша справа! На залізницях часто можна бачити такі сцени: квапиться подорожник до вагону і нераз ручка від валізки залишається в його руці, а валізка летить на землю і все з неї висипується. Приїжджає поїзд, сотні пасажирів виходять з вагонів і майже у кожного валізка перевязана шнурком або ремінцем. Але попробуйте нпр. у Харкові найти робітню, де направляли би валізки — нема ніде!“

—o—

Дописи.

ЯВОРІВЩИНА.

11 дитячих садків у Яворівщині. По довгих заходах і клопотах удалося вєднати дозволи від адміністраційної влади на відкриття левни 11 дитячих садків у Яворові і в повіті. В самім Яворові є чотири дитячі садки: в Середмісті та Малім і Великім Передмісті та на передмісті Наконечне. В повіті працюють дитячі садки в таких селах: Черниляві, Краківці, Молошковичах, Рогізні, Склі, Вільшаниці і Залужі. В цих селах комітет допомоги голодуючим дає харчеві підмоги дітям, в інших селах комітет харчеві осередки звинув.

ЯМНЕ КОЛО ЯРЕМЧА.

Гостина просвітянського хору під проводом В. Осташевського. Кілька днів тому гостив у Ямнім просвітянський хор, що дав два концерти. Хор той належить безперечно до наших найкращих мужеських хорів, диспонуючи добрим голосовим матеріялом. З солістів на перший плян вибивається Придаткевич (знаменитий барітон). Хор уповні заслуговує на те, щоб на його виступи приходили наші люди більше, ніж як це було нпр. у Делятині, де в касі було всього 16 зол., бо українське громадянство було на виставі... Каморовського. Громадянство мусить підтримати змагання хору в його пропаганді української пісні та не утрудняти йому праці неприявністю на концертах. Хор з Ямного їде до Микуличина, Ворохти, опісля обїде цілий кут, як Косів, Кути, Жабє і т. д.

Фестин читальні „Просвіти“. Мин. неділі відбувся тут фестин заходом гуртка літників-українців, що закінчився повним успіхом. Чистий дохід, беручи під увагу кризу, дуже добрий, бо понад 280 зол. Увесь дохід призначений на будову домівки чит. „Просвіти“. Тут слід зазначити, що гуцули до фестину дуже мало вложили праці, бо між собою гризуться, „політикують“, на чому терпить лише „Просвіта“.

Б. Л.

—o—

СПОРТ.

ПОГОНЬ (Стрий)-УКРАЇНА

Змагання цих дружин за мистецтво Окружньої Ліги відбудуться в неділю 4. п. м. на грищі Чорних в год. 11-тій передполуднем. Обі дружини грали досі за мистецтво 12 разів. Україна виграла 5 разів, 5 разів програла і 2 рази âремісувала. Відношення воріт 31:25 для України. Цікаво, що Україна не виграла ніодних змагань у Стрию, а Погонь не виграла ніразу у Львові. В 1931 р. був вислід нерішений у Стрию 2:2 та у Львові 1:1. Дотепер кожна з наведених дружин на два змагання у кожнім році добувала два пункти.

Мистецтва Окружної Ліги.

ЛЬВІВ. ДРУГИЙ СОКІЛ-ЛЕХІЯ 2:1 (0:1).
ПЕРЕМИШЛЬ. ГАСМОНЕЯ-ЧУЗАЙ 2:1 (2:1).

Після перемоги Другого Сокола над Лехією опинилась Україна знову на кінці табелі, маючи до того найгірше відношення воріт з усіх дружин Ліги... З уваги на те, що Другий Сокіл, граючи вчора повних 80 мінут у десятку, зміг усе таки дати собі раду з безперечно дуже сильною дружиною Лехії, вважаємо, що вигляди України на залишення в Лізі просто мінімальні.

Міжнародні змагання.

ВАРШАВА. РАПІД (Відень)-репрезентація Польщі 1:0 (1:0).

Видців, не зважаючи на будень, 8.000.

За чашу середущої Европи.

Як відомо, до півфіналу за чашу середущої Европи дійшло по одній дружині з країв, які за чашу грають, а саме Спарта (Чехословаччина), Австрія (Відень), Ювентус (Італія) і Ференцварош (Будапешт). Змагання Спарта-Ювентус закінчились у першій зустрічі перемогою Спарти 2:0, а у відплатній зустрічі перемогла дружина Ювентус 3:1, отже вислід був 1:1. В третіх, рішальних змаганнях перемогла Спарта несподівано високо 5:1 і закваліфікувалась до фіналу. Натомість Австрія програла перші змагання у Будапешті з Ференцварошом 2:4, отже у Відні мусіла перемогти щонайменше ріжницею двох воріт, щоби грати треті змагання. Ввесь спортовий Відень ждав терпеливо до неділі: „Надробить Австрія страту, чи ні“ — було на устах всіх спортовців. На змагання явилося 65.000 видців (!!), так, що поліція вже за годину перед змаганнями замкнула доступ, такий великий був натовп... Австрія перемогла вправді 1:1 (1:1), але це за мало, щоби знівечити попередню програну 2:4. Тому Ференцварош змірається у фіналі зі Спартою. Але на касовий вислід не може Австрія нарікати. Від першої рунди аж до півфіналу було на змаганнях фіолетних (Австрії) разом 210.000 видців, з чого дружина „на чисто“ заробила 340.000 (триста сорок тисяч) золотих (шілінг рівняється одному золотому). Цифри ці свідчать виразно про популярність „фіолетних асів“ (так звуть дружину Австрії).

За чашу середущої Европи („Мітропакеп“) грають від 1927 р., отже девятий рік. Переможцями були досі:

Рік 1927 Спарта (Прага),
„ 1928 Ференцварош (Будапешт),
„ 1929 Уйпешті (Будапешт),
„ 1930 Рапід (Відень),
„ 1931 Вієнна (Відень),
„ 1932 Больонія (Італія),
„ 1933 Австрія (Відень),
„ 1934 Больонія (Італія).

Як з цього виходить, найбільше разів добули чашу австрійці (тричі). Мадяри й італійці — по два рази й один раз чехи.

Хто добуде чашу цього року: Спарта чи Ференцварош? На це питання тяжко відповісти: є це рівнорядні дружини і котра з них буде 1. й 8. серпня звичайно у ліпшій формі, та переможе.

З І. австрійської ліги.

З першої австрійської ліги випала дружина „Фаворітнер Спортклюб“, а на II місце увійшов „Фаворітнер Атлетік Клюб“ (отже дружина з тої самої округи), що у фіналі переміг Слована 3:3 і 1:0. Жидівська дружина Гакоаг, яка майже цілий рік прикрашувала кінець табелі, завдяки надзвичайній енергії зуміла майже в останній хвилині урятуватись.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Міський Театр.
Нечинний.

Театр Ріжнородностей.
Пятниця, 2. VIII. год. 8 веч. „Панна молода з даху“.
Субота, 3. VIII. год. 8 веч. „Панна молода з даху“.

Цирк Станевських при вул. Пелчинській:
Пятниця, 2. VIII. год. 8·15 веч. Одна вистава.

Кіна.

АДРІЯ: „Знеславлена“ і „Світла Адрії“.
АПОЛЬО: „Для тебе співаю“ (І. Кепура).
АТЛЯНТИК: „Катастрофа Челюскіна“.
ВАНДА: „Деревляні хрести“ і „Ніч для Тебе“.
ГРАЖИНА: „Весняна парада“ (Ф. Ґаль).
КАСІНО: „Мужчини в небезпечнім віці“. „Останній сиґнал“.
КОЛІСЕЙ: Нечинне.
КОПЕРНИК: „Від вечора до півночі“.
МАРУСЕНЬКА: „Біробіджан“ і „Іскор“.
МІРАЖ: „І що дальше сіра людино“.
МУЗА: „Гра змислів“.
ПАКС: Нечинне.
ПАЛЯС: „30 днів княжною“.
ПАН: „Жінка на одну ніч“ і „Міс Фльобра“.
РАЙ: „Весела Зузанна“ (Ліяна Гарвей).
СВІТ: Нечинне.
СОНЦЕ: „Мадам Батерфляй“ і ревія „Парада гумору“.
СТИЛЕВИЙ: „Пімста пана Х.“ і ревія.
УТІХА: „У сітях бандитів“.
ХИМЕРА: Нечинне.

Закордонне радіо.

Пятниця, 2. серпня 1935.

Відень (506,8) 17.30 Спів. 22.45 Популярна музика. **Прага** (470,2) 11.05 Сальонова музика. 12.30 Концерт. 20.35 Циганські пісні. **Париж** (1648) 22.30 Танкова музика. 23.00 Концерт, **Берлін** (356,7) 21.00 Твори Бетовена. **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музична всячина. 19.00 Легка музика. 22.30 Нічна музика. **Букарешт** (364,5) 20.15 Чеська музика. **Будапешт** (550,5) 17.35 Танкова музика. 22.05 Камеральний концерт. **Міляно** (221,1) 22,25 Віолінчеля. **Рим** (420,8) 17.05 Солісти. 20.40 Вечірний концерт. 22.00 Танкова музика.

Субота, 3. серпня 1935.

Відень (506,8 14·00, 19·10 Форт. ресітать, 21·25 Симф. образці з усього світа. **Братислава** (298,8) 18·05 Пісні, **Брно** (325,4) 17·40 Поезія літа в музиці, **Прага** (470,2) 12.30 Сальон. музика, 15·00, 16·30 Концерт, 18·20 „Гірський кристаль“ оп. Репша, 20·15 Сальон. музика, **Париж** (1648) 12·15 Музика, 20·00 Форт. ресітать, 20·40 „Фортуніо“ ком. оп. Месажера, **Берлін** (356,7) 15·30 Хор. 19·00 Солісти, 22·30 „Музика пливе в веч. годину“ вес. вечір, **Кенігсвустергавзен** (1571) 12·00, 18·15 Легка музика, **Кельн** (455,9) 16·00 Вес. пополудне, **Мінхен** (405,4) 14·20 Франконські пісні, 18·30 Пісні Цірера, 20·10 Оперетка, **Будапешт** (550,5) 18·40 Циг. музика, 20·15 „Княжна Чардаша“ оп. Кальмана, **Міляно** (221,2) 11·30, 13·05 Легка музика, 21·30 Симф. концерт, **Рим** (420,8) 17·10 Солісти, 20·40 Вечір. опер.

Львівське радіо.

Пятниця, 2. серпня 1935.

6.30 Раннішня авдиція. 8.25 Практичні вказівки. 11.57 Сиґнал часу. 12.00 Метеорольоґічні вісти. 12.05 Полудневий денник. 12.15, 13.30, 18.30, 19.30, 20.10, 23.00 Трансмісія з Варшави. 13.05, 18.45, 22.10 Грамофонові плити. 15.15 Біржа. 15.25 Експорт. 16.15 Концерт. 16.35 Гутірка для недужих. **17.00 40 хвилин для дітей — концерт М. Сокіл і А. Рудницького.** 17.40 Тенор та його пісні. 18.30 Програмова скринька. 18.40 Суспільна хвилина. 19.05 Програма на черговий день. 19.15 Рекламовий концерт. 20.00 Карнавал весельчаків. 22.05 Спортові вісти.

Субота, 3. серпня 1935.

6·30 Раннішня авдиція. 8·25 Практичні вказівки. 11·57 Сиґнал часу. 12·03 Метеорольоґічні вісти. 12·05 Полудневий денник, 12·15 Із ріжних країв — гр. пл., 13·00 Хвилинка для жінок, 13·05 Мала орхестра, 13·30 Найгарніша гр. плита, 14·30 Новини з гр. пл., 15·15 Вояцькі пісоньки з грамофон. плит, 15·25 Польська морська торговля, 15·30 Для дітей: Чар Андерсена, 16·00 Техн. скринька, 16·15 Легкі пісоньки, 16·30 Форт. ресітать, 16·50 „У мети“ опов. З. Барткевича, 17·00 Концерт орхестри, 18·00 Спорт. порадник, 18·10 Вірш Юр. Пачковського, 18·15 Концерт бидґоського муж. хору, 18·30 Огляд періодиків, 18·40 Сільве рерум, 18·45 Сальон. музика. 19·15 Реклям. концерт, 19·30 Пісні в вик. Олени Ліповської із форт. акомп., 19·50 Актуальна гутірка, 20·00 Огляд краєвої та закорд. хліборобської преси, 20·10 Легка музика, 20·55 Образці з давньої та сучасної Польщі, 21·00 Авд. для закордону, 21·30 Святочний день на півдні — симф. концерт, 22·00, 22·06 Спорт. вістки, 22·10 Сирена над морем, 22·30 Легка музика з гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.25—5.27 зол.

Нім. марка 1·76—1·82, фр. франки 34·85—35·00, шв. франки 172·50—173·00, фунти стерлінґи 26·15—26·30, австр. шілінґи 99·00 — 101, чеські корони 21·40—21·80, рум. леї 30·00—32·00, ліри 39·00—42·00.

Золото: Доляри 9·05—9·10, Франки фр. 34·40—34·80, Дукати 82·00—82·75, Корони 36·20—36·80, Рублі 4·60 — 4·70. 1 гр. зол. 5·924.

Срібло: Корони австр. 0·34, Рублі 1·50, Фльорени 0·85, 1 гр ср. 0·07—0·08.

Заставні листи.

4 1/2 проц. дол. Т. К. З. 43·50—45·00, 5 проц. дол. Б. Г. 53·00—54·50, 4 проц. Зол. Б. Г. 41·50—43·00, 4 1/2 проц. Зол. Б. Г. 44·50—46·00, 4 1/2 проц. Ком. Б. Кр. 50·50—52·00, 4 проц. Б. Г. К. 61·00—64·00, 4 1/2 проц. Б. Г. К. 62·00—65·00, 4 проц. позичка м. Львова 46·00—47·50.

Преміївки.

Долярівки 52·50 — 54·00, Інвестиційна 106·00—108·00, Будівельна 43·00—44·50.

ЗБІЖЕ.

	від до	від до
Жито одноціле	9·50— 9·75	11·?0—11·75
Жито збірне	9·25— 9·50	13·25—13·50
Овес од. незам.	11·50—12·75	13·50—14·00
Мак синій	33.00—36·00	
Мак сивий	28·00—31·00	
Мука пш II. Ц.	25·50—26·00	
Мука пш. II. Д.	24·75—25·25	
Мука пш. II. Е.	24·00—24·50	
Мука пш. II. Ф.	23·00—23·50	
Мука пш. II. Г.	20·00—20·50	
Мука пш. III. А.	15·50—16·00	
Мука пш. III. Б.	11·50—12·00	
Мука пш. разова	21·00—21·50	
Мука житня I. кат. до 55%	23·50—24·00	23·50—24·00
Мука житня I. кат. до 65%	22·25—22·75	22·35—22·75
Мука житня II. к. ситк. до 70%	15·00—15·10	15·00—15.10
Пшоно		40.00—42·00

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що в дні 1. липня ц. р. кооперативам платив за:

	льоко Львів.
1 кг. масла дес.	2·30 зол.
1 кг. масла ексорт.	2·30 „
1 л. молока	0·14 „
1 л. сметани	0·65 „
1 к. яєць	2·90 „

Пастеризоване молоко з доставою до дому у Львові 1 літра 24 сот.

Тенденція на масло, яйця і сметану вдержана, на молоко слаба.

Маслосоюз повідомляє, що від 1. VIII. п. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птичої мясарні „М. С.“ у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курята від 50 дкг. за 1 кг. 0·80 зол.
Мол. однор. кури I. кл. „ 0·80 „

Птицю приймає в скількости визначеного приділу для кожного доставця.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.